

załącznik
do uchwały Nr XXIX/181/2013
Rady Gminy Lisewo
z dnia 19.12.2013 r.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2014 r.

Rozdział 1 Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo

§ 1. 1. Gminę Lisewo wg stanu na 27 listopada 2013 r. zamieszkuje 5780 mieszkańców w tym 2795 mężczyzn i 2985 kobiet. Gmina Lisewo jest gminą typowo rolniczą. Jednym z problemów wiodących gminy jest w dalszym ciągu dość wysokie bezrobocie. W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowane są 484 osoby w tym 252 kobiety tj. o 52 osoby więcej niż w tym samym czasie w roku ubiegłym. Stopień bezrobocia w powiecie chełmińskim wynosi obecnie 23,8 % i jest większy o 5% w stosunku do ubiegłego roku, na co w głównej mierze wpływ ma zastój gospodarczy w naszym regionie i okolicach.

Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkolno - Przedszkolny w Lisewie w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Przedszkole Gminne oraz Szkoła Podstawowa w Krusinie i 3 świetlice środowiskowe.

2. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo obejmuje:

1) analizę wyników badania ankietowego dotyczącego używania alkoholu, narkotyków i nikotyny przeprowadzonego w roku 2013 w klasie VI Szkoły Podstawowej i wśród uczniów Gimnazjum.

a) badaniem objętych było 32 uczniów klasy VI Szkoły Podstawowej w Lisewie.

Wyniki ankiety: 56% uczniów odpowiedziało, że piło alkohol, a 44% nie eksperymentowało z alkoholem. Najczęściej uczniowie piją w domu i na uroczystościach rodzinnych – 47%, u kolegi 9%. Alkoholem, po który sięgają najczęściej jest piwo – 34%, następnie wino 22%, wódka 12% i szampan 12%. Na pytanie, kto poczęstował cię alkoholem: 19% uczniów odpowiedziało że członkowie rodziny i koledzy, rodzice – 12%, rodzeństwo 3%. Inne środki odurzające, które używali uczniowie to - papierosy 25% pytanych uczniów. Na pytanie jak często palisz: 25% zapaliło tylko raz, więcej niż dwa razy zapaliło 13%. Papierosy najczęściej dostają od kolegi/koleżanki – 16%, po 3% uczniów przeznacza na to pieniądze z kieszonkowego lub podbierają papierosy rodzicom i starszemu rodzeństwu. Zapytani, kogo poprosili by o pomoc, gdyby ktoś usiłował ich namówić lub zmusić do palenia papierosów, picia alkoholu lub zażywania narkotyków to 47% uczniów poprosiło by o pomoc rodziców, 28% pedagoga, 19% wychowawcę lub innego nauczyciela, 6% dyrektora szkoły, 6% kolegę/koleżankę.

Zapytani, czy na terenie Gminy Lisewo łatwo zdobyć narkotyki uczniowie odpowiedzieli: tak 3%, nie 22%, trudno powiedzieć 75%.

b) badaniem objętych było 141 uczniów klas I–III Gimnazjum w Lisewie.

Wyniki ankiety: 81% uczniów odpowiedziało, że piło alkohol, 19% nie eksperymentowało z alkoholem. Najczęściej uczniowie piją u kolegi – 42%, inne miejsca 19% (w parku, na imprezach), w domu 15%, u rodziny 14%. Alkoholem, po który sięgają najczęściej jest piwo – 71%, po wino i wódkę sięga 37%. Na pytanie, kto poczęstował cię alkoholem: 52% - koledzy, inni członkowie rodziny – 21%, rodzeństwo 8%, rodzice 6%. Inne środki odurzające, które używali uczniowie to - papierosy 38% pytanych uczniów, 5% uczniów sięgnęło po narkotyki (7 uczniów). 57% uczniów nie używało środków odurzających. Na pytanie jak często palisz: 26% zapaliło tylko raz, więcej niż dwa razy zapaliło 25%, 7% pali codziennie. Papierosy najczęściej

dostają od kolegi/koleżanki – 21%, 11% przeznacza na to pieniądze z kieszonkowego, po 4% podbiera papierosy rodzicom, starszemu rodzeństwu. Zapytani, kogo poprosili by o pomoc, gdyby ktoś usiłował ich namówić lub zmusić do palenia papierosów, picia alkoholu lub zażywania narkotyków to 45% uczniów poprosiło by o pomoc rodziców, kolegę/koleżankę 37%, 20% pedagoga, 7% wychowawcę lub innego nauczyciela i 3% dyrektora szkoły.

Zapytani, czy na terenie Gminy Lisewo łatwo zdobyć narkotyki: tak odpowiedziało 21%, nie 31% i 48% uczniów trudno powiedzieć.

2) analizę informacji uzyskanych od instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół, Gminnego Ośrodka Zdrowia, z której wynika że:

- a) w 26 rodzinach występuje nadmierne spożywanie alkoholu,
- b) 31 dzieci wychowuje się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym,
- c) 28 osób uzależnionych jest od alkoholu, a 51 osób współuzależnionych,
- d) 4 osoby zatrzymano i skierowano sprawę do sądu o posiadanie i rozprowadzanie narkotyków,
- e) miało miejsce 387 interwencji policji z powodu zakłócania porządku publicznego,
- f) odbyło się 7 domowych interwencji policji z powodu przemocy w rodzinie gdzie założono niebieską kartę,
- g) zatrzymano 21 nietrzeźwych kierowców,
- h) Zespół Interwencyjno – Motywacyjny przy GKRPA wezwał i przeprowadził 14 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i 3 osobami współuzależnionymi, w tym skierowano do sądu 7 wniosków o przymusowe leczenie,
- i) 26 osób z terenu gminy odwieziono do Izby Wytrzeźwień w Toruniu,
- j) w sprawie o psychiczne i fizyczne znęcanie się nad rodziną Zespół Interdyscyplinarny prowadził 12 postępowań procedury niebieskiej karty, z tego 7 postępowań zakończono, z uwagi na ustanie przemocy w wyniku prowadzonych działań, w 1 przypadku zespół podjął decyzje o przesłaniu wniosku do Sądu Rejonowego w Chełmnie o wgląd w sytuację rodziny, 5 rodzin jest nadal w trakcie nadzoru przez Zespół Interdyscyplinarny,
- k) postępowanie lecznicze z uzależnienia alkoholowego w trybie ambulatoryjnym przeprowadzono u 4 osób,
- l) na leczenie szpitalne z uzależnienia alkoholowego przez sąd skierowano 1 osobę,
- m) w punkcie konsultacyjnym udzielono 56 porad, uczestniczyły 24 osoby w tym 7 osób systematycznie.

3. Zdiagnozowane obszary problemowe wskazują na:

- 1) zbyt swobodne eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi przez młodzież;
- 2) liberalne postawy społeczeństwa wobec używania środków psychoaktywnych;
- 3) najważniejszy czynnik sprzyjający obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej jest wzrost tolerancji rodziców albowiem większość badanych dzieci piła alkohol w trakcie uroczystości rodzinnych i w obecności rodziców.

4. Przyczyny zdiagnozowanych problemów uzależnień:

- 1) bezrobocie;
- 2) brak zainteresowań i efektywnego spędzania wolnego czasu;
- 3) niechęć podejmowania aktywnych działań przez dorosłych w celu rozwiązywania problemów;
- 4) negatywne wzorce zachowań dorosłych wynikające z niskiego wykształcenia;
- 5) przyzwolenie dorosłych na używanie przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych, w szczególności piwa i nikotyny.

Rozdział 2

Cele strategiczne programu

§ 2.1. Głównym celem Gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zwanego dalej Programem jest ograniczenie eksperymentowania, używania alkoholu, narkotyków i tytoniu oraz problemów z tym związanych.

2. Cel główny będzie realizowany poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku;
- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec narkotyków, alkoholu i tytoniu;
- 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji.

3. Cele szczegółowe realizowane będą poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku w wyniku podejmowania

działań opartych o:

a) wskaźniki:

- wyniki badań ankietowych na osobach dorosłych i młodzieży,
- dane statystyczne osób zgłaszających się do specjalistów,
- liczba osób korzystających z proponowanych form;

b) źródło pozyskania wskaźnika: ankiety, wywiady, rozmowy;

- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec alkoholu, narkotyków i nikotyny w wyniku podejmowania działań opartych o:

a) wskaźniki:

- wyniki badań ankietowych,
- liczba realizatorów programów profilaktycznych,
- liczba uczestników,
- formy;

b) źródła pozyskania wskaźnika: scenariusze zajęć, konsultacje;

- 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie profilaktyki i leczenia w wyniku podejmowania działań opartych o:

a) wskaźniki:

- liczba osób korzystających z pomocy,
- ilość udzielonych porad, konsultacji,
- liczba instytucji zajmujących się pomocą;

b) źródła pozyskania wskaźnika: umowy ze specjalistami, sprawozdania.

Rozdział 3

Działania w zakresie profilaktyki oraz pomoc uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym

§ 3. Zadania wynikające z Programu obejmują: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego; wspieranie w ramach posiadanych środków inicjatyw zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub organów Gminy.

§ 4. Działania w zakresie profilaktyki obejmują:

- 1) prowadzenie programów i działań profilaktycznych:
  - a) w szkołach podstawowych program „Saper jak rozminować agresję”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Spójrz inaczej” oraz „Młodzież w trudnościach”, wspierający bezpieczeństwo oraz zdrowie dzieci i młodzieży,
  - b) w gimnazjum na zajęciach warsztatowych dla młodzieży popularyzujących zdrowy styl życia bez środków uzależniających, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Spójrz inaczej”,
  - c) w gimnazjum na zajęciach „Elementy jak radzić sobie z agresją”
  - d) poprzez teatry profilaktyczno-wychowawcze,
  - e) w ramach szkolenia nauczycieli,
  - f) w ramach spotkań wspierających rodziców w problemach wychowawczych,
  - g) poprzez punkt konsultacyjny w którym dyżury pełni terapeuta uzależnień,
  - h) poprzez zorganizowanie imprezy trzeźwościowej „Spotkania Rodzinne”;
- 2) wspieranie organizacji i placówek o charakterze szkolnym i pozaszkolnym zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży:
  - a) prowadzących świetlice środowiskowe w Lisewie, Pniewitem i Drzonowie;
  - b) organizujących wypoczynek letni dla dzieci;
- 3) współpracę w celu prawidłowego zrealizowania zadań zawartych w Programie z następującymi partnerami:
  - a) poradnią odwykową,
  - b) poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chełmnie,
  - c) Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi,
  - d) Izbą Wytrzeźwień w Toruniu,
  - e) funkcjonariuszami Policji,
  - f) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie,
  - g) Kuratorską Służbą Sądowniczą w Chełmnie,
  - h) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lisewie,
  - i) Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Lisewie,
  - j) specjalistami terapii uzależnień,
  - k) psychologami i psychiatrą,
  - l) pedagogami i nauczycielami,
  - m) szpitalami – oddziały odwykowe.

§ 5. Działania związane z leczeniem odwykowym poprzez działalność Zespołu Interwencyjno - Motywacyjnego obejmują:

- 1) kierowanie na badania i leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) kierowanie wniosków do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie punktu konsultacyjnego;
- 4) udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym lub innymi problemami np. wychowawczymi informacji o możliwościach pomocy (Pomarańczowa linia) oraz udzielanie porad, a w szczególności ochrony przed przemocą domową (Niebieska linia).

Dostępność alkoholu

§ 6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu następować będzie poprzez:

- 1) przestrzeganie, wyznaczonego uchwałą Rady Gminy limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5%alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy;
- 2) cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w ustawie;
- 3) kontrolę punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy;
- 4) egzekwowanie przepisów prawa miejscowego regulującego spożywanie alkoholu w miejscach publicznych;
- 5) kontrolę ważności zezwoleń i prowadzenia ewidencji sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży;
- 6) szkolenia właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców odnośnie obowiązujących przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 5

Wykorzystanie środków z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu

§ 7.1. Pieniądze z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznacza się na finansowanie zadań określonych w Planie finansowym i harmonogramie zadaniowym na 2014 r. do Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii który stanowi załącznik do Programu.

2. Finansowaniu podlegają ponadto zadania nie wymienione w ust. 1, których potrzeba realizacji w trakcie roku została uznana za zasadną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub przez nią zaopiniowanie realizuje Wójt.

Rozdział 6

Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 8. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) wykonywanie Programu i składanie rocznego sprawozdania Radzie Gminy;
- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na podstawie udzielonych przez Wójta upoważnień;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków; opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą i uchwałami Rady Gminy.

Rozdział 7

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 9.1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) przewodniczący komisji- 200,50 zł;
- 2) członek komisji – pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych- 154,00 zł;
- 3) członek komisji –132 zł.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren gminy. Jeżeli wyjazd następuje przy użyciu samochodu stanowiącego własność delegowanego stosuje się stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu prywatnego używanego do celów służbowych związanych z działalnością pracodawcy określonych w zarządzeniu Nr 1/2013 Wójta Gminy Lisewo z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdów prywatnych używanych z tytułu podróży służbowej odbywanej na obszarze kraju przez pracowników Urzędu Gminy w Lisewie oraz dyrektorów i kierowników podległych jednostek organizacyjnych.

Rozdział 8

Przeciwdziałanie narkomanii

§ 10. Przeciwdziałanie narkomanii następowało będzie poprzez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków w formie:
  - a) spotkań w działającym punkcie konsultacyjnym,
  - b) pogadarek, spotkań, przedstawień w szkołach i świetlicach środowiskowych;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:
  - a) wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach,
  - b) dofinansowania programów profilaktycznych realizowanych w szkołach,
  - c) organizowania pogadarek dla rodziców i uczniów,
  - d) organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych oraz w okresie ferii zimowych i wakacji letnich;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących

rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpracę z miejscową gazetą;

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.